

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ СПОРТ МИНИСТРЛІГІ
Т.Қ.ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ

Түсу емтиханының бағдарламасы

Ф 017-2.84-2017

Редакция №1

25.05.2017г.

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БІЛІМ ЖӘНЕ СПОРТ
МИНИСТРЛІГІ**

**Т.Қ. ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР
АКАДЕМИЯСЫ**

Бекітілді
Т.Қ. Жүргенов атындағы ҚазҰӨА
Ғылыми Кеңесінің шешімі
26.05.2022 №11-хаттама

**7МО2193-СЦЕНОГРАФИЯ БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ
БОЙЫНША МАГИСТРАТУРАҒА ТУСУ
ЕМТИХАНЫНЫҢ БАҒДАРЛАМАСЫ**

Алматы, 2022

1 Құрастырылды:

Т.Жүргенов ат.ҚҰӨА профессоры,ф.ғ.д. - Халыков Қ.З
Т.Жүргенов ат.ҚҰӨА профессоры,ө.д – Қаржаубаева С.К

2 Талқыланды:

«Сценография» кафедрасының мәжілісінде қарастырылды

« 11 » 05 2022 жыл. № 10 хаттама

«Сценография» кафедрасының меңгерушісі
Өнертану докторы, профессор

Каржаубаева С.К.

3 Келісілді:

Оқу-әдістемелік қызмет басшысы

Есенбекова Г.Ж

« 13 » 05 2022 жыл.

ЖОО кейінгі білім беру ғылыми зерттеу
Орталығының басшысы

А.А Кульшанова

« 15 » 05 2022 жыл.

Ғылыми жұмыстар жөніндегі проректор

К.З Халыков

« 13 » 05 2022 жыл.

Магистратураның арнайы пәні бойынша түсу емтиханының бағдарламасы жоғары білім берудің (бакалавриат) алдыңғы сатысының бағдарламасы көлемінде құрылған.

Магистратура бағдарламалары бойынша оқуға: жоғары кәсіптік білімнің негізгі оқу бағдарламаларының бірін аяқтаған, квалификациялар (дәреже) берілуін куәландыратын (бакалавр, дипломды маман, магистр) ҚР мемлекеттік үлгісіне сай дипломдары немесе соларға сәйкес басқа да мемлекеттердің дипломдары бар азамат қабылданады.

Дипломдардың эквиваленттік сәйкес келуі ҚР заңдылығында көзделген реті бойынша іске асырылады.

«Сценография» білім беру бағдарламасы бойынша магистратураға түсуге келесі бағыттар бойынша білім алған жеке тұлғалар қабылданады:

6B02110 - «Сценография»

6B02106- «Режиссура»

6B02107 – «Актерлік өнер»

6B02116 - «Өнертану»

6B02113 - «Кескіндеме»

6B02114 - «Графика»

6B02115 - «Мүсін»

6B02117 - «Сәндік өнер»

6B02112 - «Операторлық өнер»

6B030 - «Бейнелеу өнері және сызу»

6B02121- «Дизайн»

Сонымен қатар - «Тігін өндірісі және киімді модельдеу» және

«Анимация», «Архитектура»

Келесі тұлғаларға көңіл бөлінеді:

- мамандығы бойынша кәсіби немесе ғылыми-педагогикалық жұмыс жасауда тәжірибесі бар;
- мамандығы бойынша ғылыми басылымдары бар, ғылыми-зерттеу жұмыстарының жеңімпаздары мен лауреаттар;
- мамандығы бойынша едәуір шығармалық жобалары бар, халықаралық және республикалық байқаулардың жеңімпаздары мен лауреаттары;
- шетел тілін еркін немесе жоғары дәрежеде меңгерген жеке тұлға.

Магистратураның «7M02193-Сценография» білім беру бағдарламасы бойынша мамандарды дайындау деңгейіне қойылатын негізгі талаптар

I. Магистратураға түсуші істеу қажет:

Ойы болу керек: өз болашақ мамандықтарының мәні мен әлеуметтік маңызы туралы, олардың қызметінің нақты бағытын анықтайтын пәндердің маңыздылығы, білімнің толық жүйесінде олардың өзара байланысы, театр

шаруашылығының ерекшелігі, ұйымдастыру, жоспарлау және спектакльді шығару ерекшеліктері туралы;

- материалды мәдениеттің даму ерекшеліктері, бейнелеу өнері, театр және сценография тарихы, дәстүрлі, заманауи және тарихи костюмдердің ерекшеліктері туралы;

- өзінің болашақ мамандығының мәні мен әлеуметтік маңызы, экспериментальді –зерттеу жұмыстарын жүргізу үшін жаңа әдістер, құралдар және жабдықтар, театр өнері мен сценографияның даму келешегі туралы.

Білу керек: театр өнерінің ғылыми, философиялық, мәдениеттанушылық және идеологиялық негіздерін, көптеген тарихи дәуірлер көрінетін көркем шығармашылықты;

- түрлі материалдар мен құрылымдардан декорациялар мен костюм пішіндерін жасау тәсілдерін, декорациялар жасау технологиясы мен құрастырудың өзара тәуелділігі;

- пішін қалыптастырудың негізгі теориялары мен әдістерін, сценографиядағы бейнелерді, көлемдерді, кеңістікті көрнекі қабылдау заңдарын.

Түсіну керек: дәстүрлі және заманауи техниканы қолданумен әр түрлі өнер түрінде және жанрында бейнелер мен суреттер жасау әдістерін және жалпы заңдарын; спектакльдің сценографиялық шешімін жасау және құру процесінде композициялық әдістердің рөлі;

- сценография, бейнелеу өнері, архитектура салаларында көркем шеберліктің әдістері; негізгі ғылыми-техникалық мәселелердің жағдайы, аралас кәсіби іс салаларындағы перспективалар мен өзара байланыстар;

- қазіргі заман сценографиясының даму процесі, сценографияның теориялық, тарихи, шығармашылық және мәдени аспектілердің негізгі даму заңдылықтарын меңгеру, берілген тапсырмадағы шығармашылыққа негізделген проективтік идеяларды жасауға дайын болу;

- шығармашылық ойға сәйкес дәстүрлі және аралас бейнелеу техникаларын пайдалану; спектакльдің көркем бейнесін шығару үшін композициялық құралдарды қолдану; өздігінше жобалау алдындағы зерттеулерді жүргізу, нәтижелерді бағалау;

- жобаға қойылған талаптарды талдау және анықтау, жобаны іске асырудағы міндеттер мен тәсілдерге ықтимал шешімдер жиынтығын синтездеу; концептуалды, креативті тәсіл негізінде жобалық идеяны әзірлеу.

Меңгеру керек: кәсіби қызметтің жалпы әдістемесі және кәсіптік шығармашылықты дамыту; қазіргі заманғы технологияларды меңгеру дағдыларын меңгеру, кәсіби қызметтегі ақпараттық технологияларды пайдалана білу; заманауи техниканы пайдалана білу дағдысын меңгеру, кәсіби қызмет саласында ақпараттық технологияларды пайдалана білу;

- кәсіби қызметін және магистратурада білімін жалғастыру үшін қажетті жаңа білім алуға дағдылану;

- түрлі графикалық тіл құралдары көмегімен, графикалық суреттер шығару тәсілдері мен техникаларын меңгеру;
- композиция, сурет, кескіндеме құралдарын еркін және шығармашылық түрде меңгеру, бейнені берудің барлық графикалық және техникалық құралдарын меңгеру;
- әр түрлі күрделіктегі декорациялық құрылымдардың сызбаларын салу мен есептеу әдістемелерін, құрастыру әдістерін меңгеру;
- кейіпкер костюмін дайындау және жобалау дағдысын меңгеру;
- декорациялық құрылымдарды, костюмдерді, жиһаздарды және т.б. дайындаудың практикалық тәсілдерін және теориялық білімді меңгеру;
- материалдардың технологиясы, құрылысы және қасиеттері туралы білу; декорацияның әр түрлері және театр костюмі үшін материалдарды таңдау дағдысын меңгеру.

құзыретті болу:

- театр өнері және сценография тарихы және теориясы сұрақтарында
- сценографиядағы заманауи тенденциялар салаларында, стильдері мен бағыттарында;
- декорациялық құрылымдар мен театр костюмін жобалау әдістерінде;
- декорация мен театр костюмін дайындау технологиясы саласында.

Оқуға түсу кезінде абитуриенттер қабылдау емтиханын тапсырады: Ағылшын тілі бойынша тест және білім беру бағдарламасы бойынша ауызша емтихан. Білім беру бағдарламасы бойынша емтихан сұрақтары «Сценография тарихы», «Сахна техникасы», «Декорация технологиясы» пәндеріне сәйкес құрастырылды.

Пән атауы және оның негізгі бөлімдері

1. Сценография тарихы

«Сценография тарихы» пәнінің мазмұны

1. Театр-сәндік өнерінің шығу тегі
2. Ежелгі Греция театры
3. Рим театры
4. Орта ғасыр сәндік өнері
5. Қайта әрлеу дәуірінің сәндік өнері
6. XVIII ғ. театр-сәндік өнері
7. XIX ғ. театр-сәндік өнері
8. XX ғ. театр-сәндік өнері
9. Қазіргі заман сценографиясы

«Сценография тарихы» пәні бойынша сұрақтар

1. Көрермендерге арналған орындармен толық немесе жартылай қоршалған сахналық ашық алаңның аталуы?
2. Стилль, бағыт, дәуір: мазмұны және түсініктер шегі
3. Tonal Correction терминінің мағынасы?
4. Негізгі сахнаның артқы бөлігіне жалғасып жататын және үш жағынан тұйықталған кеңістік қалай аталады?
5. «Көркем бағыт» түсінігінің сипаттамасы.
6. Calibration ұғымның мағынасы ?
7. Көрермендік және сахналық бөлігі порталдық қабырғамен бөлінген театрлық кеңістік қалай аталады?
8. Стилль - көркемдік форманың тарихи болмысының сипаттамасы ретінде.
9. Corel Painter бағдарламасының тағайындалуы
10. Орта ғасырда пайда болған, қойылымның бүкіл жүру барысы бойы қажет болатын түрлі көрініс орындары декорацияларының бәрі сахнада бір уақытта орнатылған спектаклді декорациялық әрлеу түрі?
11. Түс сезіну табиғаты және түстің негізгі параметрлері.
12. Проекциялық тартылмалы экрандардың функционалдық ерекшеліктері.
13. Сахнаны көрермен залынан бөліп тұратын сәулет аркасы?
14. Жарық: физикалық және метафизикалық аспекттер
15. Әртүрлі диагональді плазмалық панелдерді қандай жағдайларда қолданады?
16. Түрлі мистериялық эпизодтарды көрсетуге қолданылған ортағасырлық арба үстіндегі жылжымалы сахна қалай аталған?
17. Көркем шығармашылықтағы материал мәселесі (заттық және мағыналық аспекттері)
18. Мультифункционалды жарық беру құралының практикалық қолданылуы
19. Белгілі бір әсерлерді көрсетуге арналған сахна астына түсірілетін планшеттің шағын бөлігі қалай аталады?
20. Форма түсінігінің негізгі мағыналары. Түсініктің қысқа тарихы.
21. Растрлық графика пикселдердің қандай массивімен (матрицасымен) жұмыс атқарады?

22. Антракттық перде сызығымен өтетін, сахна басталатын жерді белгілейтін шартты сызық қалай аталады?
23. Әлем бейнесінің қалыптасу механизмі және оны қабылдау.
24. Фракталдың қай элементтері аталық құрылым қасиеттерін иеленеді?
25. Ежелгі Грекияда ойын көрсету барысында трагедиялық актёрлар киетін биік өкшелі арнайы аяқ киім?
26. Шығармашылық қызмет және оның тағайындалуы
27. Растрлық суретті өзгерту үшін бастапқы деректер болып не табылады?
28. Көлденең штангадан және салмақ басып тұратын тросстық жүйеден тұратын жұмсақ және қатты декорацияларды ілуге арналған құрылғы қандай жағдайларда қолданылады?
29. Өнер теориясы гуманитарлық ғылымдар контекстінде: теориялық білімнің пәнаралық табиғаты
30. Екіөлшемді графика компьютерлік графиканың қай түріне жатады?
31. XVII-XVIII ғғ. қалыптасып дамыған жапон театрының түрі?
32. Өнер: түсініктің мағынасы мен мазмұны
33. True Color термині нені білдіреді?
34. Форма (қалып, нысан, пішін) түсінігінің негізгі мағыналары. Түсініктің қысқаша тарихы.
35. Жарық: физикалық және метафизикалық аспектілер
36. Декорациялық конструкция, сәулеттік элементтердің түрлі көлемді бөлшектерін моделдер мен матрицалар бойынша жобалау әдістері.
37. Көркем шығармашылықтағы материал мәселесі (заттық және мағыналық аспектілері).
38. Форма түсінігінің негізгі мағыналары. Түсініктің қысқа тарихы
39. Сандық суретке түсіру және суреттерді сандық өңдеу
40. Көркем бейне, қиялдау (елестету) және ойлап тапқырлық (өнерпаздық, жасампаздық)
41. Бейнелеу өнеріндегі тұспалдау (астарлап айту) мәселелері.
42. Суреттерді сандық өңдеуді дәлденген жұқа селдір бөлшектерді жалпақ пластиктен жасауға қолдану.
43. Спектаклді монтаждау және жүргізу процесіне қолданылатын тұрақты және уақытылы сахналық құрылғылар мен құралдар жиынтығы
44. Бейнелеу өнерінің әр түрлеріндегі бейнешілдік типтері.
45. Кәдімгі (мөлдір емес) әйнекті пластиктен бутафорлық және көркем өңдеуге арналған әйнекті пластик бөлшектерді жасау кезеңдері
46. Өнер теориясы гуманитарлық ғылымдар контекстінде: теориялық білімнің пәнаралық табиғаты
47. Туынды композициясы бейнелеуді ұйымдастыру ретінде.
48. Жарық өткізетін әйнекті пластиктен бутафорлық және көркем өңдеуге арналған әйнекті пластик бөлшектер жасау ерекшелігі
49. «Сценография өнері» түсінігінің мағынасы мен мазмұны
50. Еуропалық мәдениеттегі жарық символизмдығы.

51. Үшөлшемді кеңістікте объектілерді басқаратын алгоритмдер мен бағдарламалық жасақтаманы қамтитын компьютерлік графиканың бөлігі қалай аталады?
52. Шығармашылық қызмет пен оның тағайындалуы
53. Бейнелеу өнері және тарихи уақыт
54. Әйнекті пластиктен үлкен түйіспесіз жазық беттер жасау технологиясы
55. Көркемөнер кеңістігі мен түрлерінің өзара айырмашылықтары (кескіндеме мен мүсін, сценография мен сәулет өнері)
56. Перспектива түрлерінің мінездемесі
57. «Тұманды экран», медиа-платформа, интерактивті әйнек және т.б. үлгісінде видео-проекцияда қолданылатын технологиялық әдістер.
58. Стилль – көркемөнер формасының тарихи болмысының сипаттамасы ретінде
59. Кеңістік және үшөлшемді қабылдау.
60. Театрлық қойылымды динамикалық әрлеу әдістері
61. Театр және бейнелеу өнеріндегі символ, аллегория және эмблема
62. Пластикалық өнердегі негізгі уақыт мәселелері
63. Геометриялық проекцияның жазық құрылуынан үшөлшемді суреттің негізгі айырмашылығы
64. Орта ғасырда пайда болған, қойылымның бүкіл жүру барысы бойы қажет болатын түрлі көрініс орындары декорацияларының бәрі сахнада бір уақытта орнатылған спектаклді декорациялық әрлеу түрі?
65. Бейнелеу өнері түрлеріндегі жарық пен түс.
66. Графикалық форматтар жіктелуі
67. Сыртына көшелер, үйлер, пейзаждар және т.б. суреттері салынған кенеп тартылған үш рамадан құрастырылған; XVI-XVII ғғ. Батыс Еуропа театрларында қолданылған тікбұрышты үш қырлы призма түріндегі декорацияларды ауыстыру құрылғысы?
68. Өнердің теориясы мен практикасы
69. Жарықдиодты экранды таблоның тағайындалуы
70. IX-XIII ғғ. пайда болған, дін қызметшілері Қасиетті жазба оқиғаларын ойнап көрсеткен орта ғасыр театрының бірінші жанры?
71. Бейнелеу өнеріндегі нышан, аллегория және эмблема
72. Проекциялық керіп тартылмалы экрандар
73. Көлденең штангадан және салмақ басып тұратын тросстық жүйеден тұратын жұмсақ және қатты декорацияларды ілуге арналған құрылғының принципі?
74. Бейнелудегі тепе-теңдік теориясы.
75. Кішірек залдар мен конферттік алаңдарға бейімделген мобилдік проекциялық дисплейлерді қолдану ерекшелігі.

Ұсынылатын әдебиеттер

1. Алексеева А. История зарубежного театра. М., Искусство, 1978
2. Березкин В.И. Искусство оформления спектакля. М., 2003
3. Березкин В. История театрально-декорационного искусства России. М., 2004
4. Березкин В.И. Искусство сценографии от истоков до начала XX в. М., Искусство, 2004
5. История мирового театра. Большая иллюстрированная энциклопедия. М., Аст-Астрель, 2009
6. Бояджиев Г.Н. Истоки театрально-декорационного искусства. М. Просвещение 1979
7. Всеволодовский-Генгросс В.И. История русского театра. Л.-М. 1999
8. Геташвили Н.В. Пространственные декорации. М., Искусство, 1998
9. Джон Э. Боулт. Художники русского театра 1880-1930 гг. М., Искусство, 1990
10. Коган Д. Художник и театр. М., Искусство, 1998
11. Козлинский В.И., Фрезе Э.П. Художник и театр. М., Арт-Родник, 2008
12. Мокульский В. История зарубежного театра. М., 1998
13. Пожарская А. Русское театрально-декорационное искусство конца XIX века. М., Искусство, 2004
14. Рындин А. Советское театрально-декорационное искусство. М. 1998
15. Сыркина К. Русское театрально-декорационное искусство конца XIX в. нач. XX в. М., Эксмо, 2009
16. Френкель М. Театрально-декорационное искусство советского театра. М. Рипол классик, 2008
17. Аникст А. Теория драматургии. М. Искусство 1978
18. Базанов В.В. Сцена, техника, спектакль. М., Искусство, 2004
19. Березкин В.И. Художник в театре сегодня. Минск, ГревцовПаблицер, 2009
20. Михайлова А.А. Художественный образ спектакля. Москва «Астрель-СПб» Санкт-Петербург, 2007
21. Правоверова П. Мир есть театр. М., Арт-Феникс 2003
22. Сыркина Ф.Я. Жизнь и творчество Гонзаго ПьетраГоттардо. М., Искусство, 2004
23. Театральная энциклопедия. М., Искусство. Т. 1-5
24. Коваленко Г.Ф. Художник театра Даниил Лидер. М., Искусство, 1997

2. Сахна техникасы

«Сахна техникасы» пәнінің мазмұны

1. Кіріспе. Сахнаның негізгі формалары
2. Сахнаның механикалық жабдығы
3. Сахнаның негізгі бөліктері
4. Сахна планшеты
5. Колосниктер құрылысы
6. Сахна галериясының құрылысы
7. Сахна трюмы
8. Декорациялық сейфтер

«Сахна техникасы» пәні бойынша сұрақтар

1. Штанкеттерге ілінетін жоғарғы сахналық жарық аспаптары топтарының сипаттамасы.
2. Қазіргі заманғы театрдың негізі болып табылатын сахнаның пайда болуының тарихи негіздері.
3. Спектакльді монтаждау және өткізу процесінде пайдаланылатын стационарлық және уақытша сахналық құрылғылар мен айлабұйымдардың жиынтығы.
4. Авансценаның алдыңғы шетіндегі планшеттегі шашыраңқы жарық сәуле құрылғылар жүйесінің ерекшелігі.
5. Христиандық дүниетанымның көрінісі ретінде ортағасырлық театрландырылған қойылымдардың (литургиялық драмалар, жұмбақтар, миракли, моралит және т.б.) симультанды безендіру принциптері.
6. Сахна планшетімен және сахна аркасымен шектелген кеңістіктің параметрлері.
7. Инновациялық технологияларды қолдана отырып, қойылым процесін басқарудың және "спектакльдің көркемдік бейнесін" жасаудың заманауи әдістері.
8. Декорациялық өнердің функциялары мен негізгі көркемдік әдістері.
9. Режиссердің суретшімен жұмыс кезеңдерін сипаттаңыз.
10. Заманауи сценографияда үстемдік ететін «спектакльдің көркемдік бейнесі» көркем-технологиялық визуализация жүйесі
11. Қазіргі заманғы театр жанрындағы театр конвенциялары мен виртуалды шындық (вербатим, перфоманс және т.б.).
12. Сахна деңгейін көтеруге арналған декорациялық құрылымның принциптері.
13. Қозғалмалы сахна алаңының функционалды мақсаты.
14. Жеке актерларды және декорация бөлшектерін жіңішке немесе қатты сәулелендіруге арналған проекция түріндегі жарықтандыру қондырғының сипаттамасы.
15. Ішінде көрермендерге арналған орындары бар, қозғалатын немесе қозғалмайтын сақина түрінде жасалған, сахна алаңының ерекшелігі.

16. Эскиздерді дайындауға және спектакльді әрлеу заттарын өндіруге жауапты театрдың қойылым бөлігінің құрылымдық бөлімшесі.
17. Спектакльдің бейнесін қалыптастыратын негізгі құрал- қозғалыс болып табылатын, декорация принципі.
18. Сахнаны сенімді түрде жабуға мүмкіндік беретін, техникалық ерекшеліктері синхронды қозғалатын екі бөлігі мен иіс болып табылатын, шымылдықты ашу түрі.
19. Декорацияның сипаттамасы және ерекшеліктерін, оларды дайындаудың технологиялық ерекшеліктерін, орналасуын бекітетін құжат.
20. Беткі қабаты бар сахна құрылысының мақсаты.
21. Көрермендер залы жағында көрінетін сахнаның артқы, бүйір планшеті деңгейінде орналасқан сахналық кеңістік бөліктерінің пайда болу тарихы.
22. XX ғасырдың екінші жартысындағы театрдағы «драманы визуализациялау» сценографиялық тәсілдері: «аналитикалық композиция», «ашық финал», «пікірталас орны».
23. Сахна бүйірінде орналасқан көмекші бөлмелердің параметрлері мен негізгі мақсаты.
24. Бүйір фураларын орналастыру, безендіруді монтаждау және басқа да сахналық жұмыстар үшін қолданылатын сахнаның бүйір жағындағы көмекші бөлмелерге техникалық стандарттар мен талаптар.
25. Өз арасында лабиринтті құлып қалыптастыратын, күрделі профильді металды бағыттауыштардың мақсаты.

II. Пайдаланылған әдебиеттер тізімі

1. Шеповалов В.М. Театральная графика, www.stageportal.com
2. Шеповалов В.М. Театральная перспектива– пространственное решение спектакля. Журнал «Сценическая техника и технология», №5, 2010, www.stageportal.com
3. Шеповалов В.М., Перспектива, дизайн, компьютерные технологии в сценографии сегодня. - Искусство и эстетическая культура. Сборник научных трудов. Санкт-Петербург, 2007
4. Сцена // журнал М., 2010, № 3
5. Мастера сценографии о театральном искусстве. СПб, Искусство, 2008
6. Тарабукин Н. Опыт теории сценографии. М. 1993
7. Художники театра и кино // М., 2010, журнал № 5
8. Козлинский В.И., Фрезе Э.П. Художник и театр. М., Арт-Родник, 2008
9. Коган Д. Художник и театр. М., Искусство, 1998
10. Березкин В.И. Искусство оформления спектакля. М., 2003
11. Березкин В. История театрально-декорационного искусства России. М., 2004
12. Березкин В.И. Искусство сценографии от истоков до начала XX в. М., Искусство, 2004
13. История мирового театра. Большая иллюстрированная энциклопедия. М.,

- Аст-Астрель, 2009
14. Пожарская А. Русское театральное-декорационное искусство конца XIX века. М., Искусство, 2004
  15. Рындин А. Советское театральное-декорационное искусство. М. 1998
  16. Сыркина К. Русское театральное-декорационное искусство конца XIX в. нач. XX в. М., Эксмо, 2009
  17. Френкель М. Театральное-декорационное искусство советского театра. М. Рипол классик, 2008
  18. Базанов В.В. Сцена, техника, спектакль. М., Искусство, 2004
  19. Березкин В.И. Художник в театре сегодня. Минск, Гривцов Паблицер, 2009
  20. Театральная энциклопедия. М., Искусство. Т. 1-5
  21. Коваленко Г.Ф. Художник театра Даниил Лидер. М., Искусство, 1997
  22. Базанов В.В. Работа над выпуском нового спектакля // Технология сцены. - М., 2005. - С.307 - 355.
  23. Кильпио Б.Н. Планирование работы театра над новыми постановками // Экономика и организация театра: Вып.2.-Л.,1973.-С.36- 51.
  24. Коган Ю.О. Календарное планирование выпуска спектаклей в театре оперы и балета. - там же, с.63 - 74.
  25. Коган Ю.О. Технология выпуска спектаклей и техника планирования // Сценическая техника и технология. -1976.- Вып.2. - С. 29-34.
  26. Коган Ю.О. Организация работы производственных цехов постановочной части театра. Линейные диаграммы // Сценическая техника и технология. - 1978.-Вып.1. - С. 36 - 40.
  27. Кривцов А.М., Шеховцов Б.В. Сетевое планирование и управление. - М.,1978
  28. Левшина Е.А., Орлов Ю.М. О планировании деятельности театров в новых условиях хозяйствования // Социально-экономические проблемы развития культуры. - М.,1989. - С.87 - 97.
  29. Левшина Е.А., Орлов Ю.М. Еще раз о механизме финансирования театра // Культурная политика в современном обществе.-М.,1992.-С. 133 - 146 /во втором курсовому проекту/.
  30. Орлов Ю.М. Сетевое планирование в театре // Экономика и организация театра: Вып.1.- Л.,1971.
  31. Орлов Ю.М. Подготовка нового спектакля // Сценическая техника и технология. - 1974.- Вып. 2.
  32. Орлов Ю.М. Опыт применения сетевого планирования при изготовлении художественного оформления новой постановки // Сценическая техника и технология. - 1975. - Вып.2.
  33. Орлов Ю.М. Московский Художественный театр: стратегия проката репертуара // Актуальные вопросы экономики и организации театрального дела. - М.,1986.
  34. Сундстрем Л.Г. Планирование и организация творческо-производственного процесса в театре: Подготовка новых постановок.-Л.,1984.
  35. Фаер Г.Ш. Опыт применения сетевого планирования при подготовке и выпуске новых постановок // Сценическая техника и технология. - 1976. -

3. Декорация технологиясы

«Декорация технологиясы» пәнінің мазмұны

1. Декорацияны дайындау театрлық технологиясының шығу тегі
2. Декорацияның негізгі түрлері
3. Декорацияны дайындаудың негізгі тәсілдері
4. Жұмсақ декорацияны дайындаудың түрлері мен тәсілдері
5. Қатты декорацияны дайындаудың түрлері мен тәсілдері
6. Павильондық декорациялар
7. Театр подиумдары мен сахна планшеттерінің отқа төзімді және басқа да өнімдерді өңдеу.

«Декорация технологиясы» пәні бойынша сұрақтар

1. Фон болып табылатын кескін суретті матада салуды дайындау технологиясының параметрлері.
2. Заманауи сценографияда үстемдік ететін «спектакльдің көркемдік бейнесі» көркем-технологиялық визуализация жүйесі
3. Кейіпкер костюмін жасаудың технологиялық аспектілері
4. «Папье-маше» әдісімен спектакльді әрлеу заттарын дайындау кезеңдері.
5. Қатаң каркасты декорацияға жататын спектакльді көркем безендіру тәсілдері.
6. Сценографиядағы "заттар" рөлі мен технологиялық аспектілері: реквизит, бутафория, аксессуарлар
7. Жұмсақ декорацияны дайындау үшін қолданылатын, декорациялық сахнаны әрлеу әдіс-тәсілдері.
8. «Сахна-зал» қатынасының технологиялық аспектілері»
9. Қойылым бөлімі, театр костюмдері, маскалар және ежелгі театрдың сәулеті.
10. Декорацияның жартылай көлемді сәулеттік элементтерін технологиялық өңдеу және дайындау принциптері.
11. Декорациялық өнердің функциялары мен негізгі көркемдік әдістері
12. Пайдалану процесінде деформацияға ұшырайтын спектакльдің декорациялық әрлеу заттарын механикалық өңдеу әдіс-тәсілдері.
13. Спектакльдің декорациялық әрлеу заттарының әр түрлі фактураларын имитациялау тәсілдері.
14. Декорацияның каркасты элементтерін өңдеу технологиясы мен дайындау ерекшеліктері.
15. Спектакльді әрлеудің инженерлі құрылымын дайындау технологиясының талаптары.
16. Жонғыш металды ілмектер көмегімен декорацияның жеке бөліктерін біріктірудің негізгі әдістері.

- 17.Өртке қарсы құралдармен спектакльді декорациялық әрлеу заттарын өңдеу әдістері мен талаптары.
- 18.«Имитация рытого бархата» әдісімен жұмсақ декорацияларды дайындау ерекшеліктері.
- 19.Пьесса кейіпкерлеріне көп немесе аз мөлшерде өмір шындығын суреттейтін декорациялық әрлеудің принциптері.
- 20.Павильонды декорацияны дайындаудың стандартты талаптары.
- 21.«Әсерлі» сценографияның формалды шығармашылық коды
- 22.XVI-XVII ғасырлардағы Батыс Еуропа театрында үстемдік еткен инженерлік-конструктивистік ой және декорацияны өзгерту жүйесі.
- 23.XVII ғасырда қалыптасқан және XVIII ғасырда одан әрі дамыған жапон театрының онтологиялық негіздері.
- 24.Себастьян Серлио енгізген XVI ғасырдағы итальяндық театрда сахнаны безендірудің ұйымдастырушылық ерекшелігі мен көркемдік принциптері.
- 25.Спектакльді монтаждау және өткізу процесінде пайдаланылатын стационарлық және уақытша сахналық құрылғылар мен айлабұйымдардың жиынтығы.

I. Пайдаланылған әдебиеттер тізімі

1. Козлинский В.И., Фрезе Э.П. Художник и театр. М., Арт-Родник,
- 2.Шеповалов В.М. «Перспективистские» декорации в структуре современной сценографии. Журнал «Империя света», №9, 2008, www.stageportal.com
3. Геташвили Н.В. Пространственные декорации. М., Искусство, 1998
- 4.Художники театра и кино // М., 2010, журнал № 5
5. 2008Шеповалов В.М. Театральная графика, www.stageportal.com
- 6.Коган Д. Художник и театр. М., Искусство, 1998
7. Мастера сценографии о театральном искусстве. СПб, Искусство, 2008
8. Березкин В.И. Искусство оформления спектакля. М., 2003
9. Березкин В. История театрально-декорационного искусства России. М., 2004
10. Березкин В.И. Искусство сценографии от истоков до начала XX в. М., Искусство, 2004
- 11.Бояджиев Г.Н. Истоки театрально-декорационного искусства. М. Просвещение 1979
12. Пожарская А. Русское театрально-декорационное искусство конца XIX века. М., Искусство, 2004
13. Рындин А. Советское театрально-декорационное искусство. М. 1998
14. Сыркина К. Русское театрально-декорационное искусство конца XIX в. нач. XX в. М., Эксмо, 2009
15. Френкель М. Театрально-декорационное искусство советского театра. М. Рипол классик, 2008
16. Базанов В.В. Сцена, техника, спектакль. М., Искусство, 2004
- Березкин В.И. Художник в театре сегодня. Минск, ГревцовПаблицер,2009

17. Михайлова А.А. Художественный образ спектакля. Москва «астрель-СПб» Санкт-Петербург, 2007
18. Театральная энциклопедия. М., Искусство. Т. 1-5
19. Коваленко Г.Ф. Художник театра Даниил Лидер. М., Искусство, 1997
20. Базанов В.В. Работа над выпуском нового спектакля // Технология сцены. М., 2005.- С.307 - 355.
21. Кильпио Б.Н. Планирование работы театра над новыми постановками/ Экономика и организация театра: Вып.2.-Л.,1973.-С.36- 51.
22. Коган Ю.О. Технология выпуска спектаклей и техника планирования // Сценическая техника и технология. -1976.- Вып.2. – С. 29-34.
23. Коган Ю.О. Организация работы производственных цехов постановочной части театра. Линейные диаграммы. // Сценическая техника и технология.- 1978.-Вып.1. - С. 36 - 40.
24. Сундстрем Л.Г. Планирование и организация творческо-производственного процесса в театре: Подготовка новых постановок.Л.,1984.
25. Сундстрем Л.Г. Число новых постановок как характеристика системы "театр - зритель"// Театр и время. - М.,1985. - С.133 - 141.